

PAUS

TALA är guld

14 På upptäcksfärd i vintage- och desginbutiken Misoui.

6 Kompisarna upptäckte Sofies ovanliga sjukdom.

8 "Det är så skönt att få den här bekräftelsen varje dag på att jag är vacker", säger strippan Petra.

Retorik

- **Ordet betyder** talarkonst och värtalighetslära. Aristoteles definierade retorik som konsten att övertyga, en betydelse som lever kvar i högsta grad.
- **Retoriken som** ämne har sitt ursprung

i antikens Grekland och behandlades av författare som Aristoteles och Cicero.

- **Under efterkrigstiden** fick retoriken ett uppsving i västvärlden, bland annat sedan Hitlers och Mussolinis tal visat vad

talarkonst kan göra.

- **Sedan 1980-talet** bedrivs undervisning i retorik vid de flesta svenska universiteten, och forskningen inriktas bland annat på reklam och opinionsbildning.

Hur får man andra att lyssna på det jag vill säga? Inez Victor är utbildad retoriker och kommer den 26 januari till Norrköping för att föreläsa om hur man övertygande får fram sitt budskap.

Konsten att övertyga

1 Du arbetar alltså med retorik. Vad gör du egentligen om dagarna?

– Det blir mycket föreläsningar och workshops men också personlig coaching. Något som är hett just nu är det här med retorikskugga.

2 Vad är det?

– Jag följer med en person på hans eller hennes jobb. Vi kommer överens om vad jag ska titta på, skriftliga formuleringar, telefonprat, möten, presentationer eller hur du uppträder vid fikabordet. Och sen utvärderar vi det.

3 Det låter svårt att vara naturlig om man samtidigt studeras av en retorikcoach?

– Det är klart att det märks att jag är med trots att jag inte gör något väsen av mig. Men efterfrågan blir allt större och många tycker det är bra att kunna jobba och gå kurs samtidigt.

4 Retorik är alltså mera än bara formuleringskonst?

– Ja, det kan handla om alltifrån presentationsteknik till härskartekniker och vad du pratar om vid kaffeautomaten. Det jag intresserar mig mest för är hur man väcker någons intresse och blir lyssnad på.

5 Varför tycks vissa vara födda med den förmågan och andra inte?

– Jag tror det är en kombination av vana och självförtroende. Det häfti-

ga är att alla kan lära sig det här. Se på Churchill, han stammade ju i början. Mycket handlar om hur man förbereder sig.

6 På din hemsida står att man ska välja bort ord som förgör och välja ord som förför?

– Jag menar att man ska akta sig för pluttifieringar som gasa, lite, väl och kanske. Att ta lite kaffe är okej att säga men i en situation där du verkligen vill övertyga förminskar de här orden budskapet.

7 Men om man ändå tycker att ingen nånsin lyssnar på en, vad ska man göra?

– Man måste bryta mantrat som säger att jag är ju så tråkig, mig lyssnar ingen på. Annars blir det en sanning. Jag brukar säga "fake it 'til you make it". Visa att du gillar det här även om du inte gör det. Jobba med betoningar, gester och med blicken. Använd dig av berättelser, metaforer och liknelser för att väcka intresse. Och studera andra som lyckas, hur gör dom?

8 Nu kom du in på kroppsspråket här. Hur stor betydelse har det för hur mitt budskap uppfattas?

– Väldigt stor betydelse. Undersökningar har visat att orden står för ba-

ra nio procent av vad vi hör, resten bestäms av kroppsspråk och röst.

9 Kroppsspråket är ju rätt svårt att kontrollera. Är inte risken att ett inövat kroppsspråk ger ett oärligt intryck?

– Jo, och det där är viktigt. Ett tag såg man på Göran Persson att han lärt sig av någon hur han skulle göra när han pratade och sånt kan minska trovärdigheten. Man får inte tappa sin personlighet för då tappar man allt. Karisma är att använda sin personlighet på rätt sätt, och till stor del handlar det om att vara närvarande.

10 Finns det någon gest som tydligt avslöjar att man ljuger?

– Nåt enskilt exempel är svårt att ge men generellt tenderar den som ljuger att flacka med blicken och prata snabbare.

11 "Det där är bara retorik" säger man ju ibland och menar att formuleringarna döljer innehållet.

– Ja, det hör jag ibland. Då vet man inte vad retorik är. Det handlar inte om manipulation utan om ett starkt verktyg för att analysera hur vi kommunicerar med varandra.

12 Men visst är det lättare för en god retoriker att få gehör för tvivelaktiga budskap?

– Javisst, se bara på Hitler. Där handlar det om att bli medveten om hur en sådan person använder sig av retorik. Och jag som retorikcoach har ett ansvar för i vems händer retoriken, detta kraftfulla redskap, hamnar. Jag är nog med vilka jag jobbar åt och i bland har magkänslan fått mig att tacka nej.

13 Till sist. Visst ÄR det skillnad på hur män och kvinnor kommunicerar?

– Ja och nej. Jag gillar inte att måla upp skillnader där. Vi vinner inget på att rista in könsskillnader i sten utan måste titta på varje enskild individ. Visst är det en vanlig uppfattning att män kommer med raka budskap och kvinnor lindar in det lite mjukare. Men man kan inte säga att det är så generellt.

14 Om du måste ange en skillnad?

– Kvinnor ler oftare än män. Vi förväntas ju le oftare. Och för det mesta är det en god egenskap. Vi tjänar på att le, se på Obama. Och tänk själv, vad händer när vi möter ett leende?

15 Man blir...

– Smittad. Just det.

Inez

Lågstatushållning. Du gör dig så liten som möjligt och trycker armarna mot kroppen.

Inez Victor

- **Yrke:** Retorikcoach.
- **Ålder:** Snart 33.

- **Bor:** I Stockholm.
- **Familj:** Snart sambo med

- Mikael som har två barn.
- **Bra på i samtalssituatio-**

- **ner:** Att skapa tillit.
- **Dålig på i samtalssitua-**

- **tioner:** Att ha tålmod ibland.
- **Aktuell:** Föreläser på Cres-

- cendo i Norrköping tisdagen den 26 januari klockan 13.00.

JOHAN EKFFELDT
011-200 000
johan.ekfeldt@nt.se

Klotet

Lågstatusställning. Allt riktas inåt som ett klot - fötter, axlar och huvud.

Skruven

Lågstatusställning. Du skruvar på fötter, ben, armar och händer.

Dörren

Högstatusställning. Fötterna stadigt på jorden. Överkroppen är säker och öppen för möte.

Tekannan

Högstatusställning. En hand i sidan, den andra öppen och riktad framåt, uttrycker självklarhet.

FOTO: JONAS TETZLAFF